

“Timpul – Rană Sângerândă”

(continuare din pag. 11)

7. Cum a fost întâmpinată, până acum, lucrarea dvs.? Din câte am citit, lansarea a avut loc în România în luna septembrie...

Ștefan Stoenescu: Da, la 13 Septembrie. Aici, la New York o a doua lansare a avut loc la 14 Noiembrie. Dintre poezii reprezentate în volum au participat: Alex. Amalia Călin, din Jackson Heights, NY; Șerban Chelariu din Bergenfield, New Jersey; Liana Corciu din Pittsburgh, PA; Theodor Damian din Woodside, NY; Laurențiu Orășanu din Woodside, NY; Anca Pedvis din Roosevelt Island, NY; Mirela Roznoveanu din Long Island City, NY și Gabriel Stănescu din Lawrenceville, GA. Pe lângă acești distinși poeți am recunoscut în sală și alte personalități, dintre care i-aș menționa (nu neapărat în ordine alfabetică) pe Vasile Bădăluță, Vasile Andru, M.N. Rusu, Constantin Virgil Negoită, Tiberiu Horvath, Ana Chelariu, Constantin Aronescu, Cristian și Doina Boghian, Adina Dabija și Paul Doru Mugur, Maria Coffino, Alexandra Iulia Stoenescu, Miruna Chelariu, Sebastian Coca, Sebastian Stoenescu, și numeroși alții, pe care, cu scuzele cuvenite, îi voi indica generic prin sintagma „publicul iubitor de poezie și interesat de înalta cultură”. Dar, revenind la întrebarea dvs., am primit o serie de mesaje încurajatoare din partea lui Pavel Chihaia, Constantin Eretescu, Gabriel Pleșea, Dumitru Chițoran, Octavian Roske și alții. Am citit recenzii, precum cea redactată de poetul **Traian T. Coșovei** în *Adevărul Literar și Artistic*, cea „postată” de către poetul, ziaristul, graficianul și universitarul sibian **Mihai Posada** pe Internet, în cadrul portalului “*România liberă în viitor*” administrat de Ștefan Maier, și încă una, în manuscris, programată pentru “*Origini – Romanian Roots*” datorată romancierului și eseistului **Vasile Andru**, din București – o materializare a celor două prezentări ale sale: la *Muzeul Literaturii Române din București* și la *Stark's Veranda*, restaurantul românesc situat în Manhattan, pe Broadway la nr. 319, aflat sub patronajul domnului Vasile Bădăluță. Aș mai dori să pomenesc recenzia așteptată din partea criticului și istoricului literar **M.N. Rusu** din Long Island City, NY, programată să apară în curând în “*Lumină Lină – Gracious Light*”, probabil o rescriere a intervenției sale în deschiderea lansării din Manhattan, NY. Dacă mai ținem cont și de un micro-interviu acordat de subsemnatul postului “*Radio România – Cultural*”, precum și de interviul susținut aici, în “*Conexiuni*”, am spune că, deși nesponsorizată sau în vreun alt fel susținută oficial postapariție, publicarea culegerii de poezie românească “**Timpul – rană sângerândă**” a fost întâmpinată cu interesul pe care cele 377 poeme ieșite de sub pana celor 36 poeți îl îndreptățește. La reușita volumului a contribuit neîndoios inspirata pictură reprodușă pe copertă, “*Prometeu înlănțuit*”, lucrare realizată de plasticianul poet **Șerban Chelariu**, simbolizând răstignirea exilică așa cum a fost destinul unui Aron Cotruș, cel care, în formularea de neuitat a lui **Constantin Eretescu**, “*este Iisusul nostru pus pe cruce, aici*”.

Gabriel Stănescu: E prea devreme să tragem concluzii. S-au scris câteva recenzii, a fost mediatizată la radio, dar nu acesta e esențialul. O carte își trăiește viața sa mult timp după ce a fost editată, poate chiar după ce a fost epuizată din librării, și când se simte nevoia reeditării ei.

8. Aveți în proiect și alte lucrări de sinteză de acest gen?

Ștefan Stoenescu: Ca orice intelectual ajuns la anotimpul bilanțurilor am câteva proiecte de oarecare anvergură, dar a le pomeni acum este prematur. Prefer să mai contempul volumul la care am pus umărul, în încercarea de a-i pătrunde cât mai deplin multiplele înțelesuri și semnificațiile lor profunde.

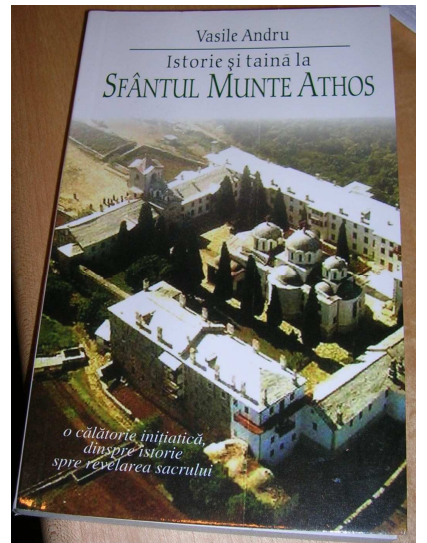
Gabriel Stănescu: Mi-a apărut de curând la Editura „*Paralela 45*” o plachetă de versuri, „*Scrisori de la tropice*”. Citind-o și scriind postfața prietenul meu **Vasile Andru** mi-a mărturisit că e cartea cea mai bună scrisă de mine până acum și că, de acum înainte, cu ea aș putea să-mi închei glorios cariera literară. Așadar, tot ce voi scrie în anii ce vin nu vor fi decât... postume!”

De curând au apărut la „*Criterion Publishing*” două crestomații: „*Emil Cioran în conștiința contemporanilor săi din exil*” și „*Pentru o definiție a specificului românesc*”. Am în faza de corectură o carte despre **Mircea Eliade** „*Odiseea omului modern în drum spre Itaca*”. Lucrez de vreo doi ani la o altă crestomație: „*Asociația Criterion și noua generație de la 1930*”. Mă așteaptă, de asemenea, o mulțime de proiecte editoriale care vor vedea lumina tiparului la „*Criterion Publishing*” începând cu ianuarie 2007. În paralel mă gândesc la tematica viitoarelor numere din *Origini*, *Caiete internaționale de poezie*, etc.

Interviu realizat de **Laurențiu ORĂȘANU**

Ioan PINTEA

Muntele Athos destăinuit de Vasile Andru

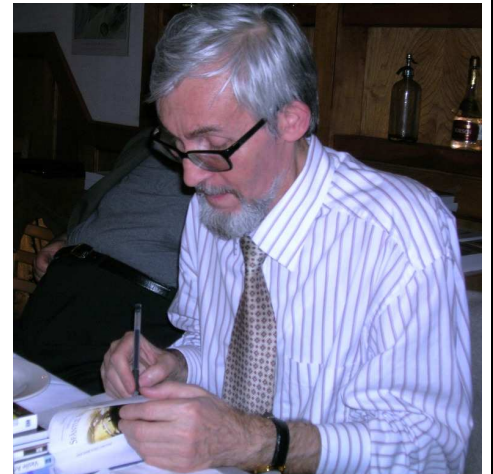
De la **Vasile Andru** se poate învăța. Cărțile lui nu mai sunt demult cărți de literatură, ele sunt pur și simplu cărți *sapientiale*. E un autor pe care l-am citit mult în tinerețea mea, îl mai citesc și acum, convins fiind că avem nevoie de *vocea* lui. Vasile Andru nu mai e un scriitor așa cum și-l dorește literatura și critica literară, el e un Maestru (nu mi-e frică de acest cuvânt) care aduce printre noi, prin propria pildă, trăirea isihastă. Și oricât ne-a obosit acest termen, prețios foarte tare la un moment dat și folosit de atâți nechemati, până la tocire, trebuie să acceptăm că rostit și pronunțat de Vasile Andru primește instantaneu aura originală. Un om care a ucenicit în Himalaya și la Părinții din Athos și și-a epuizat și recăștigat energiile prin cercetarea isihasmului românesc (și nu numai) are dreptul de a mărturisi și pentru noi, ceilalți, viața îmbunătățită, viața în duh și în adevăr, fără teamă și rușine. Din păcate nu avem timp să-l ascultăm. Cărtim că nu e prea ortodox (cum am cărtit și la Ioan Alexandru, alt literat care nu mai e în grațiile literaturii), căutăm pricini, când la hinduși, când la yoghini, pentru a-i compromite *lucrarea*, care, în primul rând, e una de sorginte creștină: Rugăciunea inimii și a minții.

Stăruința în rugăciune, slujirea și lepădarea de grijă: „Toată grija cea lumească de la noi s-o lepădăm”... Îngrijorarea este dăunătoare, spune Mitropolitul Bartolomeu. „Nu vă îngrijorați ce veți mânca și ce veți bea și cu ce vă veți îmbrăca”... La care Vasile Andru spune: „Parabola Marta și Maria a fost rău înțeleasă de oameni. Hristos nu dezaproabă faptul că Marta muncește; el dezaproabă faptul că Marta bombăne și scâncește! Hristos o găsește exemplară pe Maria nu pentru că ar renunța la muncă, ci pentru că renunță la bombăneală și mintea ei e pregătită pentru contemplația divinului. Că dacă înlături bombăneala, obsesiile, invidia – capeți mintea slujirii, mintea limpede a bunătații și sănătății”.

Cine vrea să știe cu adevărat ce se petrece esențial în Muntele Athos trebuie să citească neapărat „*Istorie și taină la Sfântul Munte Athos*” de Vasile Andru. Ardoarea cu care e scrisă depășește toate albumele și cărțile frumos colorate și absolut turistice despre Grădina Maicii Domnului. E o carte de înțelepciune din care nu poți cita ceva fără a știrbi și a sfida printr-un citat oarecare întregul. E deopotrivă *Pateric* și comentariu la *Pateric*, experiență și trăire duhovnicească la înălțime. Aici pe înălțimile munților, dar și ale minții și ale sufletului, el a descoperit, cu ajutorul Părinților, saltul de la simțuri la duh, modalitatea, metoda, tehnica (că tot ne deranjează acest cuvânt pe noi, ortodocșii) cum se poate omul îmbunătăți, spori și ilumina.

Întotdeauna smerit, întrebând mereu („Dacă vrei să te mântuiești, cu întrebarea să călătorești” spune un Părinte din Pustie), oferind cu parcimonie și rar de tot răspunsuri, în chip de pelerin, Vasile Andru are comportament de ucenic, dar și de om învățat, îmbunătățit, iluminat, care știe să primească, precum personajul din poezia lui Michaux, și învățătură și îmbunătățire și iluminare. E un lucru rar. Viața în Hristos nu e numai proclamare a vieții în Hristos. Ea înseamnă trăire, în primul rând. Urmarea lui Hristos înseamnă: suferință, renunțare, uneori acceptarea unei vieți aspre, în afară de lume, alteori însingurare (numai tu cu Hristos) în propria lume, zbucium și liniște deopotrivă, despătimire, iertare. „Paza minții e lucrul cel important” – spune Antonie cel Mare.

Nu poți citi această carte pentru că îți place. O citești pentru că ai ce să înveți din ea. Intelectual agnostic și ateu să fii, după lectură rămâi îmbogățit. Există în acest sens un capitol special numit: *Smerirea intelectualilor la Mănăstiri athonite*.

Vasile Andru dând autografe la New York